

Trong thời gian gần 10 năm trở lại đây, người Việt hải ngoại nhìn xét với nhiều bất mãn cho rằng các nhân viên ban tiếng Việt của đài BBC là Việt Cộng,

ý nói họ là nhân viên của nhà cầm quyền Việt nam, chuyên loan tin mọt chíu. Nhưng đó chỉ là những đồn đãi và bất mãn mà chưa ai nêu lên mọt bằng chứng nào. Nhưng qua dịp tiếp xúc trực tiếp, mọt thành viên trong ban Việt Ngữ đài BBC đã vô tình hé lộ cho người viết rằng gần như họ làm việc khá chặt chẽ với sự chỉ đạo của nhà cầm quyền Cộng sản Việt nam.

Nghe người nói của các chuyên ngôn viên trong ban tiếng Việt BBC trong gần 10 năm trở lại, người Việt hải ngoại nhìn ra ngay đó là người nói của những người miền Bắc hay tọt miền Bắc vào Nam sau 1975 hay con cháu của những người này dù được sinh đọt trong Nam. Kể từ ngày 30/4/1975, cùng với hàng triệu người miền Bắc tràn vào Nam là người nói đọt biệt của họ, người của người Hà Nội hiện nay mà họ tự hào là mọt người nói thuần. Cộng đọt người Việt hải ngoại thì không cho rằng đó là người nói thuần của người Hà Nội trước 1954.

Tác giß và Ban Việ t Ngữ đài BBC 2001.

Tác giß đßng thß 3 ß bên phßi - ngữ ßi đßi đßp vßi tác giß đßng thß 3 ß bên trái.

HÌNH DO TÁC GIß CUNG CßP

Nhßng vßi chßng trình phát thanh Việ t Ngữ cßa mßt đài hßi ngoßi nhß đài VOA mà ngữ ßi việ t có thßi gian làm việ c thì nhßn đßnh cßa ngữ ßi Việ t hßi ngoßi vß gißng nói cßa ngữ ßi mißn Bßc hißn nay không thành vßn đß. Đßu quan trßng là các chßng trình đßng nhßm tßi các thßng gßa trong nßc và hß thßy rßng ngữ ßi Việ t hßi ngoßi xa nßc lâu ngày rßi, gißng nói không còn đßnghe đßi vßi ngữ ßi trong nßc nßa, vì thß vß lâu vß đài hß mußn tßy nß các xßng ngôn viên và biên tßp viên tß trong nßc đß đß tißp cßn thßng giß trong nßc hßn.

Tuy nhiên hißn nay đßi đa sß nhân viên kß cßu cßa ban Việ t ngữ đài VOA vßn là ngữ ßi Việ t hßi ngoßi thß hß thß nhßt và cßng đßng ngữ ßi Việ t hßi ngoßi thß hß thß nhßt tßi Hoa Kß, thông thßo cß tißng Anh và tißng Việ t vßn còn thßa khß năng cung ßng nhân lßc cho nên ban Việ t ngữ đài VOA chßa tßy nß nhißu nhân viên tß trong nßc.

Có ß đài BBC cũng có mßc tiêu tßy nß đßng nhân viên ban Việ t ngữ tß trong nßc nhß đài VOA. Đßng thßi tßi Anh qußc, đa sß thßy nß nhân thß hß thß nhßt đßu gßc mißn Bßc, trình đß văn hóa thßp, ßi không chßu và không có khß năng theo hßc đßi hßc Anh qußc nên không cung cßp đßc đß nhân lßc thông thßo cß hai ngôn ngữ cho ban Việ t ngữ đài BBC. Hai lý do vßa nêu khißn BBC phßi tìm mßn nßng ngữ ßi trß tßt nghißp đßi hßc trong nßc. Trong 10 năm qua, nhßng gißng nói quen thußc vßi thßng giß tß trßc 1975 cßa các xßng ngôn viên ngữ ßi mißn Nam đã bißn mßt, chß còn các xßng ngôn viên gßc mißn Bßc vßi gißng nói cßa đßc thù cßa hß.

Việ c tßy nß đßng ngữ ßi tß trong nßc chính là đßu mßi đß nhà cßm quyßn cßng sßn Việ t Nam thßc hißn 2 mßc tiêu:

- 1-Lßi ích cá nhân: Chß cho phép các con cái nhßng cßp ßn đßc thu đßng vào BBC.
- 2-Lßi ích tình báo: Thßc hißn chißn thußt cß đßn vß tình báo cßa mißn bßc là “Nßm sâu, leo cao” đß thu thßp tin tßc cßa nßc ngoài và đßn đßn tßn tßi khuynh đßo cß quan trßng thông nßc ngoài, bißn cß quan trßng thông nßc ngoài thành cái loa tßi hßi ngoßi cßa trßng thông “lß phßi” ß trong nßc. Chißn thußt tình báo “nßm sâu, leo cao” đã đßc chính quyßn mißn Bßc áp đßng thành công trong rßt nhißu trßng hßp trong chißn tranh Việ t nam, ví dß hß đã cài đßc cß nhân viên tình báo làm cß vßn tßng thßng mißn Nam (đßp viên Hußnh Văn Trßng) và cài đßc mßt nhà báo có uy tín trong gißi báo chí qußc tß (đßp viên Phßm Xuân ßn.)

Việ c đòi hßi vßn bßn qui đßnh trßng trách đßng giao cho các nhân viên ban Việ t ngữ đài BBC gßc mißn Bßc sß không bao giß có. Nhßng tßt cß nhßng ai tßng làm việ c trong đßng hay chính quyßn cßng sßn đßu bißt mßt qui lußt bßt thành vßn là đßng cßng sßn có thói quen và khß năng

lãnh đ o h u hi u không c n v n b n. Ví d m i nh t c a i cai tr không c n v n b n là v c p trên (không bi t là ai) ch th mi ng cho nhà th Ph m Sĩ Sáu, tr ng ban Giám Kh o ph i h y b gi i nh t mà Liên Chi H i Nhà Văn Đ ng B ng Sông C u Long đã trao cho bài th “Trăng Ngh n” c a Hoài T ng Phong (1)

Chính quy n Vi t nam hi n nay có c quan chuyên qu n lý nh ng ng i làm vi c cho c quan n c ngoài. V m t hành chánh không chính ph ngo i qu c nào có th chê trách vi c nhà n c Vi t Nam t ch c m t c quan nh th . Nh ng các c quan n c ngoài, v i truy n th ng t do và trong sáng (transparency) , h không bi t r ng nhi m v chính th c c a c quan này th c là đáng lên án. V i quy n đi u tra lý i ch nh ng ng i trong n c tr c khi đ c c quan n c ngoài thuê m n, trên danh nghĩa là đ b o v c quan n c ngoài, c quan an ninh & tình báo c a nhà n c đã có quy n tuy t đ i trong vi c quy t đ nh ai đ c BBC tuy n đ ng.

Th t d dàng nh n ra r ng c quan an ninh Vi t nam s i đ ng quy n tuy n đ ng t i th ng này đ gài đ t, ép bu c nh ng ng i này ph i làm thêm nhi m v tình báo, thu th p các tin t c liên quan t i c quan n c ngoài đ báo cáo v c quan an ninh trong n c.

nh ng văn phòng t i Vi t Nam c a n c ngoài hay c quan qu c t , ngay c nh ng nhân viên th ng nh nhân viên hành chánh, hay lao công cũng b ép bu c nh n thêm nhi m v báo cáo đ nh k nh ng tin t c c a c quan h làm vi c. Đ i v i nh ng c quan quan tr ng v chính tr , truy n thông nh Phòng thông tin Hoa K t i Hà N i hay BBC, thì vi c c quan an ninh Vi t Nam cài ng i và ép bu c ng i đ c thu nh n ph i làm thêm vi c thu th p tin t c cho c quan an ninh là đ i u đ ng nhiên.

B ng ch ng c a vi c nhà c m quy n Vi t nam đã thành công trong vi c gài các con ông cháu cha c a h vào ban Vi t ng đài BBC th t d th y khi thính g a còn nh cách nay kho ng h n m t năm, trong cu c ph ng v n m t b tr ng trong n c, thay vì tr i i ch s v i m t phóng viên c a c quan truy n thông có uy tín qu c t nh BBC, ông b tr ng n i ăn nói v i ng i phóng viên đó nh v i chính con em c a ông ta. Ông ta đồng đ c lên ti ng đ y đ ng i phóng viên BBC ph ng v n ông là, “Này, c n ph i h c h i thêm v v n hóa Vi t nam đi nhá!” Tôi không nh chính xác câu “đ y đ ” c a ông ta, nh ng đ i khái là nh v a trích đ n. Rõ ràng v i anh phóng viên n là ng i c a chính quy n cài vào cho nên v lãnh đ o trong chính quy n m i coi th ng và dám có gi ng k c nh v y.

Vi c mu n đ c Phòng thông tin Hoa K t i Hà N i hay BBC thu đ ng, thì ng i trong n c ph i b đi u tra lý i ch và thi hành nhi m v gián đ p do c quan an ninh trao phó đã đ c m t

thanh niên làm việc cho Phòng thông tin Hoa Kỳ tại Hà Nội và mới thành viên trong ban Việt ngữ đài BBC xác nhận với tôi.

Năm 2000, khi tôi còn làm việc tại đài VOA ở Washington D.C., chủ tịch y mới thanh niên trẻ tôi thăm đài tôi hỏi anh ta ở đâu thì anh ta cho biết làm việc tại Phòng thông tin Hoa Kỳ tại Hà Nội cho nên được cho sang Hoa Kỳ tham quan. Tò mò tôi hỏi trình độ khi vào làm cho Phòng thông tin Hoa Kỳ anh ta có bằng điếu tra lý lịch không thì anh ta nói là không. Tôi không tin nên nói với anh ta rằng trình độ 1975, ở miền Nam, rồi là tự do, nhưng cho dù chấp xin vào làm quét dọn cho các căn cứ Mỹ cũng phải qua cơ quan cảnh sát điếu tra lý lịch, huống chi là ngày nay với điếu công nhận mà anh lại được Phòng thông tin Hoa Kỳ tuyển dụng thì làm sao không kiểm tra cơ quan an ninh điếu tra lý lịch.

Anh ta cười rồi thốt thà cho biết, “Với em thì mấy bác sỹ không phải điếu tra nữa vì trình độ kia em làm cơ quan khác các bác sỹ đã điếu tra lý lịch của em rồi.” Tôi không hỏi trình độ kia anh ta làm cơ quan gì. Nhưng tôi hỏi tiếp, “Thế vào làm ở Phòng thông tin Hoa Kỳ tại Hà Nội anh có phải báo cáo thông tin xuyên cho cơ quan an ninh không?” Lần này thì anh ta không chối nữa mà thú thốt ngay, “Khi nào có gì thì mới báo cáo.”

Như thế là đã quá rõ, và tôi không hỏi tiếp nữa. Vài tháng sau, năm 2001, khi đi du lịch London, tôi ghé thăm ban Việt ngữ đài BBC. Anh trưởng ban và các anh chị em trong ban tiếp tôi với thái độ niềm nở. Lúc bấy giờ trưởng ban là con em miền Nam và là một tín sỹ Úc. Anh này rồi trở, có lẽ mới ngoài 30, công dân Úc nhưng là thông tin trú nhân Hoa Kỳ. Anh cho biết sau khi hỏi thăm về Việt ngữ BBC anh sẽ tiếp sinh sống tại Nam California. Tổng cộng 8 nhân viên còn lại gồm có 5 nam và 3 nữ, đều là trẻ.

Tôi không thấy một nhân viên phát thanh nào người miền Nam trình độ kia mà tên tuổi đã được đề cập gì biết tại. Người miền Nam duy nhất tôi gặp là chị Lê Phan, con bác sỹ Phan Huy Quát. Nhưng lúc đó tôi thấy chị không làm phần hành phát thanh mà lại đang lo việc một kế thu, tức là cắt và lắp ráp các cuộn băng thu trình độ để chuyển tiếp cho phát thanh.

Một thanh niên trẻ đang làm việc bên computer cho tôi biết anh đang theo học ở một trường tại London. Tôi không biết ai là sinh viên du học được BBC thu nhận ai là người được BBC thuê tiếp trong nước.

Trong câu chuyện, chủ đề u tu i nh t có v lnh l i ti p chuy n nhi u v i t i. Nhân đó t i h i ch m t câu nh tr c kia t i đã h i anh thanh niên làm vi c cho Phòng thông tin Hoa K t i Hà N i, “Khi vào làm cho BBC anh ch có ph i th ng xuyên báo cáo cho công an không?” T i h i r t nh nh vì tò mò. Nh ng khi nghe câu h i, đ ng nh ch b s c, bèn lên gi ng “t n công” t i: “Báo cáo thì cũng nh các anh ph i báo cáo v i CIA v y.” Các anh ch khác nghe v y không nói gì.

V i t i, câu nói c a ch cũng là quá đ đ xác nh n “Quý anh ch làm cho ban Việt ngữ đài BBC đ u ph i th ng xuyên báo cáo cho công an.” T i không gi i thích s h i u l m c a ch v CIA mà chuy n sang đ tài khác vui v h n.

Các anh ch trong ban Việt ngữ đài BBC không bi t r ng, t i Hoa K , m t x s t do, không m t c quan an ninh nào (CIA hay FBI) có th c ng ép m t ng i nào làm vi c cho h . Thêm n a t t c các anh ch trong ban Việt Ngữ đài VOA tr ng thành trong n n giáo đ c t do c a mi n Nam, t ng t c a m i qu c gia ti n ti n ph ng tây, nên h i u rõ đ o đ c ngh nghi p c a ng i làm truy n thông cũng nh h i u rõ quy n t do cá nhân trong m t xã h i dân ch Hoa K nên h không b đ ng phái hay chính quy n nào ép bu c ph i báo cáo mà ch chú tâm làm tròn nhi m v truy n thông trung th c khách quan theo h ng đ n c a đài mà thôi.

V i quy n s u tra an ninh, đ ng c ng s n Việt nam đã th đ c m t quy n t i th ng trong vi c quy t đ nh s tuy n đ ng ng i c a BBC đ khuyh đ o ban Việt ngữ đài này. Đi u này th t đ h i u b i vì lâu nay b ng biên pháp t ng t nhà c m quy n Hà N i đã khuyh đ o hàng giáo ph m lãnh đ o giáo h i Thiên chúa t i Việt nam. Bài “Vatican, Việt Nam hy sinh m t con ng i c a chúa” c a the Hanoist đ ng trên trang m ng Asia Times Online ngày mùng 7-5-2010 vi t,

“Hà N i ch cho phép m t giáo h i Thiên chúa đ i s ki m soát c a toà Thánh Vatican trên danh nghĩa. Trên th c t nhà c m quy n h n ch vi c phong ch c các linh m c và ch p thu n t t c m i b nhi m các tu sĩ. Đi u này đ a t i vi c hình thành m t hàng giáo ph m lãnh đ o giáo h i Thiên Chúa đ b khuyh loát t i Việt nam” (Hanoi allowed a Catholic church to exist under nominal Vatican control. In practice, Vietnamese authorities restricted the ordainment of clergy and cleared all appointments. This led to a generally pliant Catholic church leadership in Vietnam.-Ngu n: Vatican, Vietnam sacrifice a holy man, Asia Times Online, by the Hanoist, 7 May 2010)

M t khi đã là công c c a nhà c m quy n Việt nam thì vi c loan tin m t chi u có l i cho c ng s n Việt nam là đi u đ ng nhiên.

Tác Giả: Nguy n T ng Tâm

Thứ Tư, 26 Tháng 5 Năm 2010 12:00

(1) Ð c 'Trăng ngh n', nh 'L i m ð n' Trùng Ð ng Th Ba, 09 tháng 3 2010 (VOA) [http://w
ww1](http://www1)

voanews.com/ vietnamese/ news/arts/ Doc-Trang- ghen-nho -Loi-me-dan- 03-09-10-
87153522. html